

A kiterjesztett karakterkészlet elérése

PCLinuxOS Magazine - 2016. október

Írta: Paul Arnote (parnote)

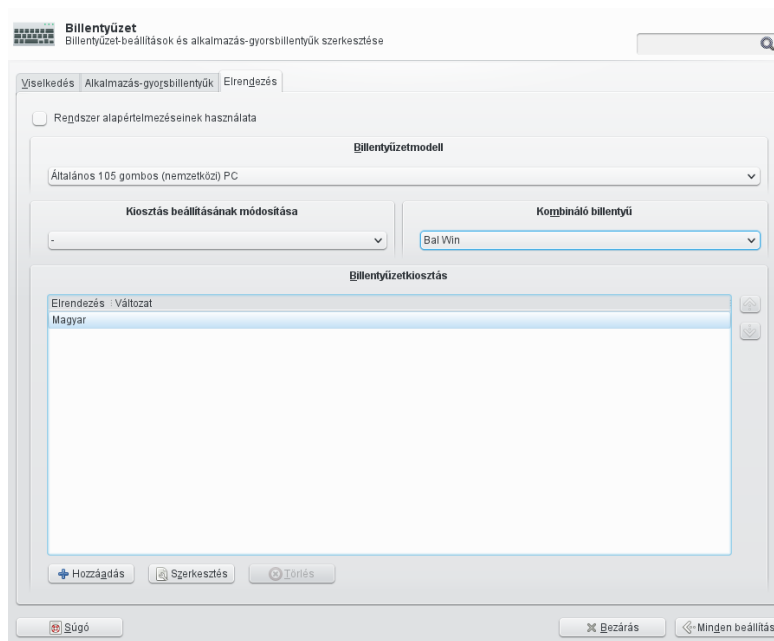
Be kell vallanom, a cikket eredetileg a Tip Top Tips sorozat témájaként indult, köszönhetően a PCLinuxOS fórum Tip & Tricks részébe Chief fórumtag által küldött beírásnak. De elég gyorsan világossá vált, hogy ez több lesz mint egy Tip Top Tips cikk. Egy teljes értékű cikket érdemel. Hogyan írjunk, vagy érijük el a kiterjesztett karakterkészlet láthatóan olyan kérdés, ami rendszeresen felmerül és a megoldás gyakran bonyolult sokak számára. Sőt mi több, a megoldásnak számos járható útja is van.

A GUI megoldás

A PCLinuxOS felhasználók két eszköz között választhatnak, amik segítenek választani a kiterjesztett karakterkészletből. Az első kép a GNOME Character Map-ról készült. A második, KCharSelect-é. Mindkettő könnyen megtalálható a Synaptic-ban rákeresve a „character” szóra.

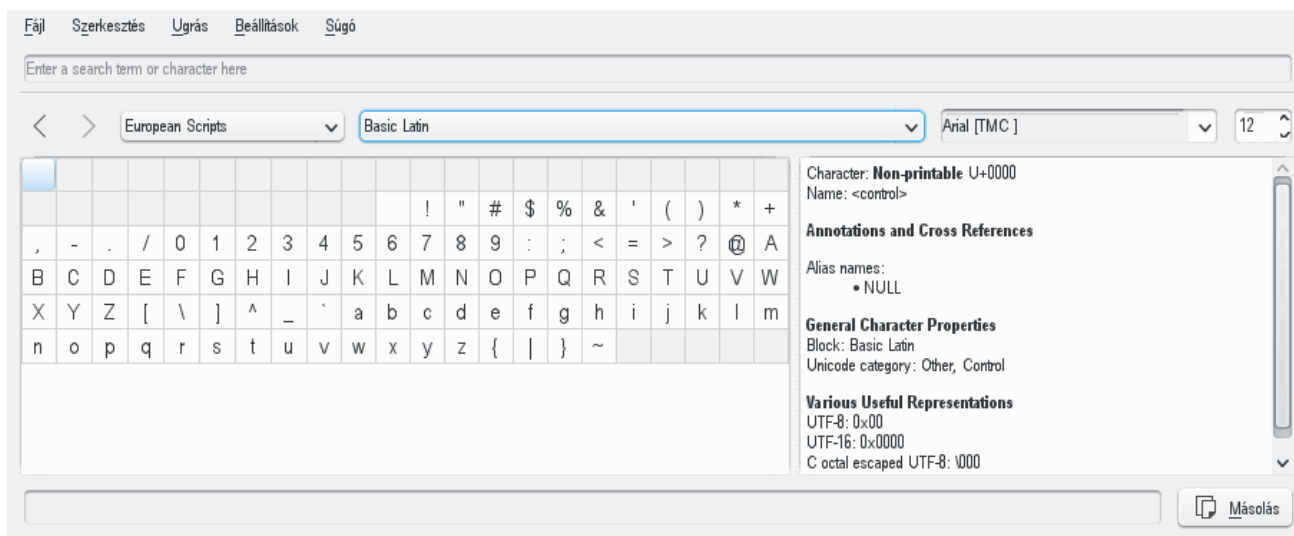
Látható, hogy mindkét eszköz ablaka hasonló formájú. Mindegyik használata elég egyértelmű. Keresd meg a használandó karaktert és kattints kettőt rajta. Az ablak alsó részén található szövegsorban megjelenik. Ismételd meg minden használni kívánt karakterre. Igen, több karaktert is ki lehet választani (egyenként dupla kattintással a karakteren), amennyiben úgy véled, hogy szükséged lehet rá. Ezután kattints az ablak jobb alsó sarkára, hogy a szövegsor tartalmát a vágólapra másold. Onnan, a vágólapodból egyszerűen beillesztheted a karakter(eke)t a dokumentumba.

Noha ezen eszközök használata nem a leggyorsabb eljárás, ez teljes, komplett és korlátlan elérést

GNOME Character Map
(Balra)

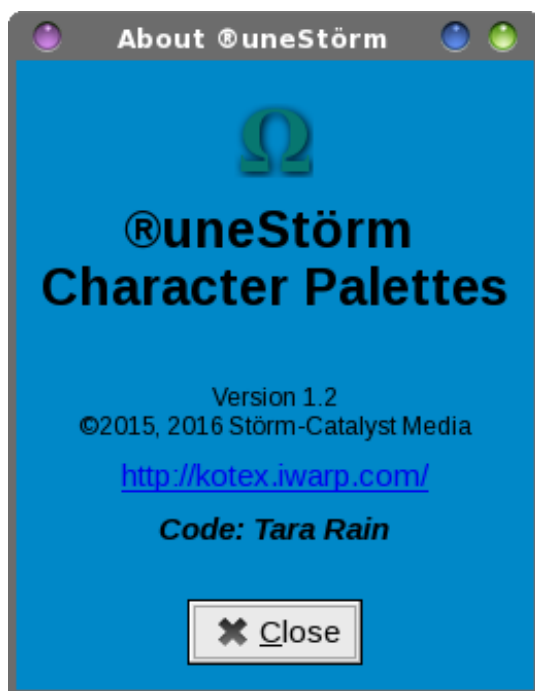
KCharSelect
(Lent)

biztosítanak a kiterjesztett karakterkészlet minden egyes eleméhez. Szóval, amit vesztesz a sebességen, visszanyered a teljes elérésen.

Rune-i-fication

egy másik megoldás a @uneStörm telepítése.

A @uneStörm-ot a mi kedves és nemrég elhunyt fórumtagunk, Tara Rain írta. Az íráshoz a Gtk+ könyvtárakat használta. Sajnos ez jelenleg nincs benn a PCLinuxOS tárolójában, tehát az RPM fájljából kell telepítened. Az RPM fájl ezen a hivatkozáson érhető el: <http://kotex.iwarp.com/lnxtag.html#rune> Itt megtalálható mind a 32, mid a 64 bites Linux-változathoz egyaránt.

Ha még sosem telepítettél volna RPM-fájlt a PCLinuxOS tárolóján kívülről, ez valójában elég könnyű. **MEGJEGYZÉS:** a szokásos figyelmeztetés fennáll, hogy ne telepíts a tárolón kívülről, saját

kockázatodra teszed! Ugyanakkor, Tara RPM-je könnyen és probléma nélkül telepíthető – és észrevételem szerint semmi gondot nem okoz.

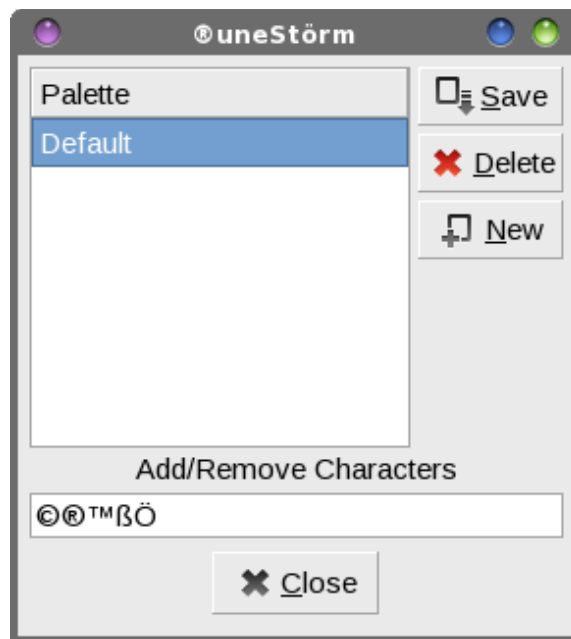
Nyiss terminált és su a rendszergazda jogokhoz. Menj abba a könyvtárba, ahol a letöltött RPM-fájlt tárolod. Írd be a következőket a root parancssorába:

rpm -ivh [rpm-fájl-fájlneve.rpm]

Ennyi. Hagyd teljesen lefutni, majd zárd be a terminálablakot. Nálam a @uneStö-t a PC menübe telepítette, az Iroda kategórián belül. Válaszd ki és a paneled értesítési területén egy ikont kell látnod, ami a görög ómega betű jeléhez hasonló formájú.

Ha jobb egérgombbal kattintasz rá a @uneStö ikonra, három választást ad fel a felugró menü: About, Preferences és Quit. Az „About” menüelem megjelenése a fenti képen láthatót. A „Quit” természetesen kilépteti a programot.

A kiterjesztett karakterkészlet elérése

A „Preferences”-t választva a menüből, a fent látható ablakot jeleníti meg. A kép mutatja, milyenek a beállítások a telepítés után. Másold az elérni kívánt karaktereket a vágólapról az „Add/Remove Characters” jelű szövegdobozba, majd nyomd meg a „Save” gombot és azt követően a „Close” gombot.

A „Default” kategória mellett más kategória is meghatározható. Mondjuk legyen szükség többféle pénznem jelölésének elérésére. Válaszd a „New” gombot és add az új „Palette”-nek a „Currency” nevet. Ezután másold azon pénznemek jeleit a vágólapról az „Add/Remove Characters” sorba, amiket használni akarsz, vagy kell. Ezután válaszd a „Save” gombot. Amikor készen vagy, válaszd a „Close” gombot.

A @uneStö használatához egyszerűen kattints az értesítési területen lévő ikonra és válaszd ki a felnyíló menüből a kívánt karaktert, ami azonnal a vágólapra másolódik. Tehát az így másolt karaktert csak be kell illesztened dokumentumodba.

Bevitel közvetlenül a billentyűzetről

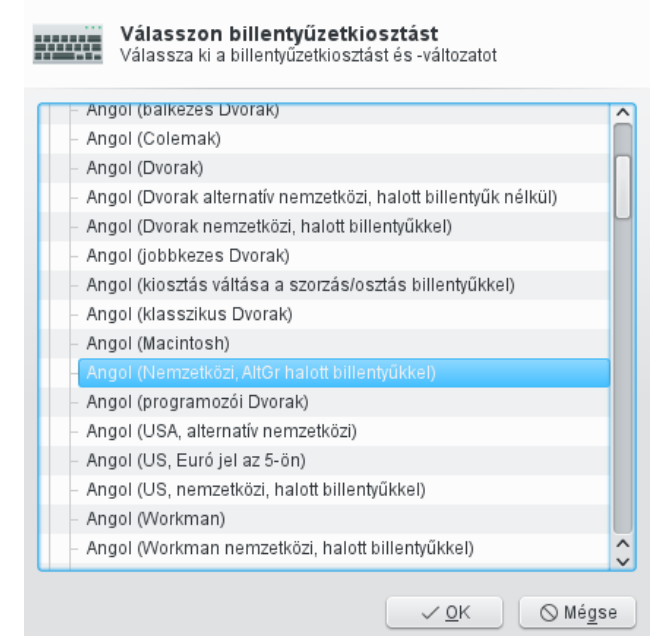
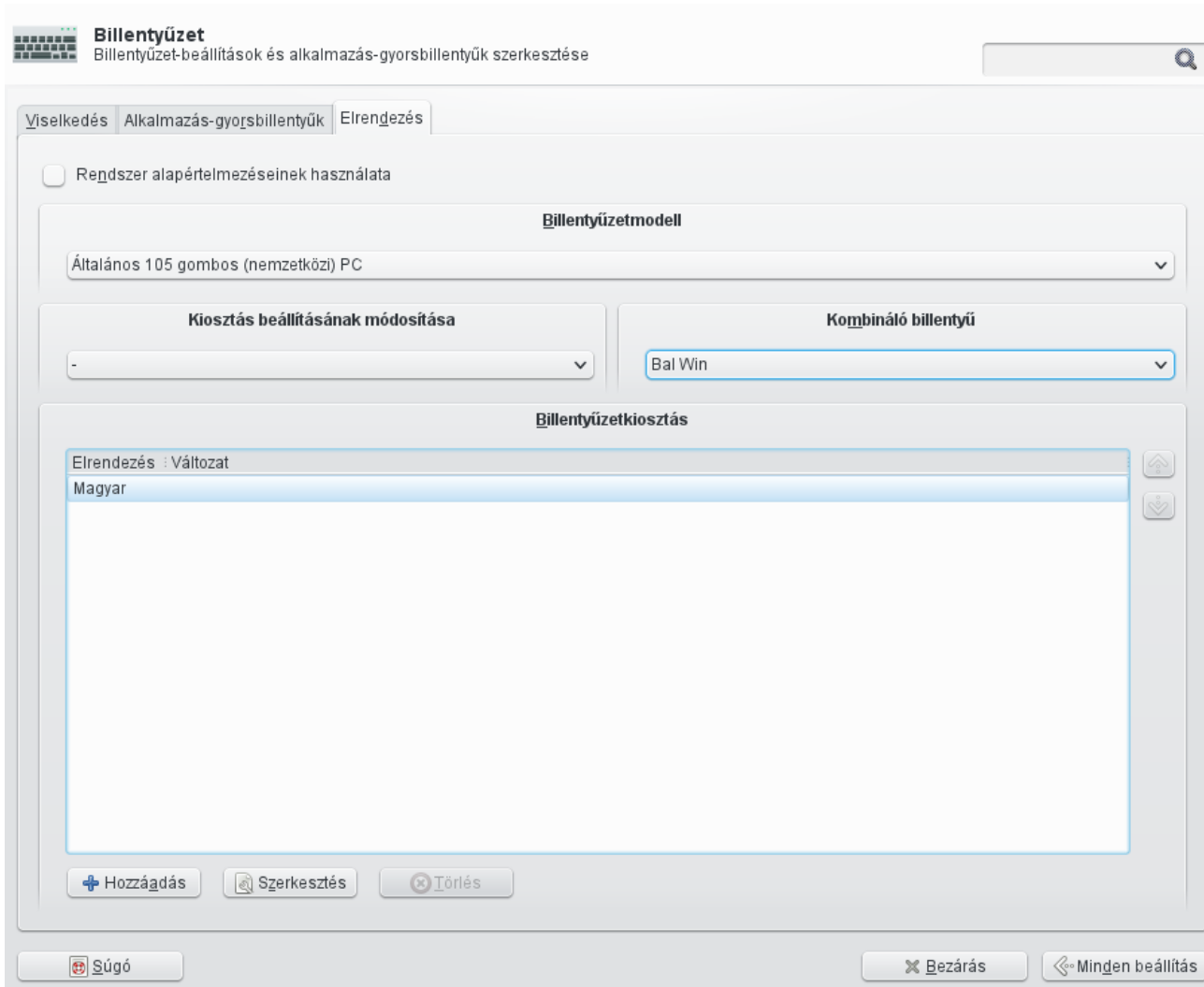
További megoldás a billentyűzetről közvetlen bevitel. Ez talán nem ad elérést a kiterjesztett karakterkészlet minden egyes eleméhez, de valószínűleg hozzáférhetsz vele az összes általában használt karakterhez. Vélhetően ez a leggyorsabb módja a kiterjesztett karakterkészlet elérésének, legalábbis ami a legtöbbet használtakat illetően. A billentyűzetről történő közvetlen bevitellel szükségtelessé válik más program megnyitása és nem kell a vágólapról beilleszteni azokat – mindkettő időt takarít meg.

A legtöbb asztali környezetben van lehetőség a billentyűkiosztás beállítására. Mivel én általában Xfce-t használok, az Xfce utasításain keresztül mutatom be. Más asztalkezelőknek hasonló vezérlői vannak. Tehát, ha a vezérlők másnak is tűnnek, nagyobb részt hasonló módon működnek. Ezek a

A kiterjesztett karakterkészlet elérése

választottam, a PCLinuxOS rendszereimen ezek általában nem használtak és a laptopomon az egyetlen Windows billentyű a baloldalon van (néhány billentyűzetnél mindkét oldalon van egy-egy).

Amikor akár az „Add”, akár az „Edit” gombot választod, párbeszédablakot kapsz, mutatva a

különböző asztalkezelőkbe beépített billentyűzet vezérlők lehetővé teszik az egyes felhasználóknak a nekik leginkább megfelelő billentyűkiosztás beállítását, mintsem az összes felhasználóra azonos billentyűkiosztást adnának.

Az Xfce alatt a vezérlőket az Xfce beállításkezelő → Billentyűzet alatt találod. A „Kiosztás”-ra lépve lehetőség van nemcsak további kiosztások

telepítésére, de a hozzájuk rendelt beállításokat is megváltoztathatod. Itt én a „Bal Win” gombot az én „Compose Key”-re (összetett billentyű) állítottam. A „Compose Key” máshol AltGr billentyűként látható. Egyesek a jobb oldali Alt billentyűt választják, mivel ritkán használják azt. Az elérhető billentyűkről és kombinációkról teljes lista áll rendelkezésre, válassz egyet, ami neked és a billentyűzet-használatodnak leginkább megfelel. Én a bal Windows billentyűt

választható billentyűzet-kiosztásokat. Kiterjesztett karakterkészlet eléréséhez én az angol (nemzetközi AltGr halott billentyű) kiosztást választottam. A te választásod a használt nyelvtől, régiótól és alap billentyűkiosztásodtól függhet.

Az Xfce-ben, akár a többi asztali környezetben van paneli kiterjesztés, ami lehetővé teszi a felhasználóknak a billentyűkiosztások közötti gyors váltást. A PCLinuxOS esetében ez az alkalmazás az alap Xfce beállításban nem települ, Synaptic-ból kell felrakni azt. A KDE, Mate és az LXDE esetén

szintén megvan ez a lehetőség. A fenti kép a kiegészítő telepítése utáni alapbeállításokat mutatja. Az egyetlen, amin változtattam, a Manage layout"-ot (kiosztás kezelése) „per application"-ról (alkalmazásonként) „globally"-ra (globális) állítottam. A legutolsó dolog, amit észben akarok tartani, hogy melyik alkalmazás, melyik billentyűzetet használja, miközben valamit csinálok. Ez olyan információ, ami az agyam zugaiban hajlamos eltűnni – legalábbis nálam így van.

Tehát ... most, hogy a „kiterjesztett” billentyűzetem be lett állítva, készen vagyunk kitanulni, hogyan lehet elérni a kiterjesztett karakterkészletet. Itt jön az élvezet és elég könnyen megtehető.

A kiterjesztett karakterkészlet elemei zömét három billentyűnyomással lehet elérni: a compose billentyű, egy és még egy billentyű. Ezeket NEM kell egyszerre lenyomni. (Évekkel ezelőtt, amikor először hallottam erről a megoldásról, tévesen azt hittem, hogy a billentyűket együtt és egyszerre kell lenyomni.) Sorrendben és egyenként kell lenyomni azokat – ami sokkal, de sokkal könnyebb, mint egyszerre hármat lenyomni.

Például, a „ ö ” karakterhez, le kell nyomni a compose (AltGr) billentyűt, ezt követően az „o” betűt, amit egy kettős macskaköröm követ. Másik példa, az „½”-hez le kell nyomni a compose billentyűt, az egyes számbillentyűt, ezt követően a numb@uneStöer kettést. Az angol Font jelének előállításához „£” (az US billentyűkiosztás esetén), nyomd le a compose billentyűt, az „L” betűt, utána az „=”-t. Az Euró jeléhez („€”) a billentyűkombináció a compose billentyű, a „C” billentyű. Majd az „=” US billentyűkiosztásánál.

Most már van elképzelésed a dologról. Legjobb, ha megnyitunk valamit, pl. szövegszerkesztőt ezek tanulás közbeni kipróbálására. Én a Mousepad-et használom, az Xfce alap szövegszerkesztőjét, de bármelyik másikkal működnie kell.

NAGYON SOK különböző karaktert lehet elérni, de honnan tudhatod, hogy miképpen teheted? Nos, a cheatography.com-os barátainknak köszönet, akik készítettek egy letölthető PDF-fájl lapot puszkának. Noha a dokumentumot rövidlátó módon (és hibásan) „Ubuntu Compose Key Combination Cheat Sheet”-nek nevezték el, ezek a billentyűkombinációk nem csak az Ubuntu-ra, hanem az összes Linuxra igazak. Tartsd ezt a fájlt kéznél a számítógépe(i)den, vagy nyomtasd ki és a számítógép-asztalon tartsd és akkor sosem kell azon tűnődnöd, hogyan tudod ezeket a karaktereket ismét elérni. Ehelyett, az összes billentyűkombináció kezded ügyében lesz.

Összegzés

Így most már három módszert is ismersz a kiterjesztett karakterkészlet elérésére. Ahogy a Linux alatt megszokott, egynél több módon lehet egy feladatot teljesíteni. Használhatsz karakterkészlet eszközöket, (GNOME Character Map és KCharSelect), amik teljes elérést adnak a kiterjesztett karakterkészlethez. Használhatod az eszközt (@uneStö), amit nemrég elhunyt kedves barátunk, Tara Rain írt. Vagy a kiterjesztett karakterkészlet karakterei közül sokat (talán a legtöbb használtat biztosan) közvetlenül a billentyűzetről elérhetsz a compose billentyűvel.

A billentyűkiosztást meg tudod változtatni az összes felhasználó számára? Biztosan, de az, hogy valamit meg tudsz csinálni, nem feltétlenül jelenti, hogy meg is kell (bárcsak a világunkban mindenhol, mindenki követné ezt az elvet sok egyébben is!). Megengedve a felhasználóknak a saját billentyűkiosztásuk kezelését ideális megoldás lehet, lehetővé téve mindenkinek kiválasztani a neki leginkább megfelelő kiosztás kiválasztását, a mindenkinek egyformát megközelítés helyett.

Billentyűzetkiosztások

Billentyűzet típusa:

Általános 105 gombos (nemzetközi) PC

Kiosztás beállításának módosítása:

-

Kombináló billentyű pozíciója:

Bal Win

Billentyűzetkiosztások:

Alapértelmezett : Kiosztás : Változat

hu

Hozzáadás Szerkesztés Törlés

Kiosztás megjelenítése mint:

Kép

Szövegméret:

nagy

Kiosztás kezelése:

Alkalmazásonként

Bezárás